

het

LANDSCHAPSPLAN NOORD AA

Inhoudsopgave

1.	Aanleiding en doel	4
2.	Huidige situatie	6
3.	Planproces	8
4.	Het plan	10
5.	Strandzoneplan	12
6.	Padenplan	14
7.	Lange Land	16
8.	Optie wijk en optie brug	18
9.	Vaarverbinding	24
10.	De Groene Ontmoeting en het Geertje	26
11.	Groen en Blauw beheervisie	28
12.	Samenspraak en besluitvorming	30
13.	Financiën en Dekking	32
	Bijlage 1: onderbouwing gebruik rondje Noord Aa	34
	Colofon	39

1. Aanleiding en doel

Het Noordelijk Plassengebied is een natuur- en dagrecreatiegebied, bekend onder de naam Noord Aa. Het gebied ontleent zijn naam aan een veenmeertje (de Noord Aa) dat ten noorden van de Zoetermeerse plas ligt. Het is een stedelijke voorziening, met onder andere een strand, twee natuurkernen, diverse verenigingen en een divers padennetwerk.

Door de gefaseerde aanleg van het gebied zijn verschillende sferen ontstaan. Het gebied is hier en daar sleets, de voorzieningen zijn verouderd en passen niet altijd meer bij de hedendaagse recreatiebehoefte. De eenzijdige boombeplanting van hoofdzakelijk populieren is zichtbaar aan het einde van de levensduur.

Het recreatief gebruik is in de loop der tijd veranderd. De openluchtrecreatie is verschoven van het passief gebruiken van “vlakgroen” naar het actief bewegen door het gebied via een padenstelsel. Daarop is het huidige padenstelsel onvoldoende ingericht. In verloop van tijd zijn er wijzigingen en toevoegingen aangebracht in het padenverloop, het parkmeubilair en het beheer van deelgebieden. Hierdoor is de oriëntatie binnen het gebied sterk verminderd en komt het rommelig over.

Op het strand moet het zand dringend worden aangevuld. Een betere indeling van de verschillende gebruikersgroepen is ook gewenst. Daarnaast vragen be-

heermaatregelen ter bestrijding en voorkomen van blauwalg en overlast van eikenprocessierupsen aandacht.

Achterstallig onderhoud en veranderd recreatiegebruik vormen de belangrijkste redenen om investeringen in het gebied voor te stellen. Het doel van het Landschapsplan is de gebruiks- en beleavingswaarde van de Noord Aa te verbeteren. Dit landschapsplan beschrijft de maatregelen op de korte en langere termijn die noodzakelijk zijn om de Noord Aa ook in de toekomst als stedelijke voorziening te laten functioneren, met een goede balans tussen natuur en recreatie en verschillende recreatievormen onderling. Ook is het Landschapsplan input voor de herziening van het bestemmingsplan Noordelijk Plassengebied.

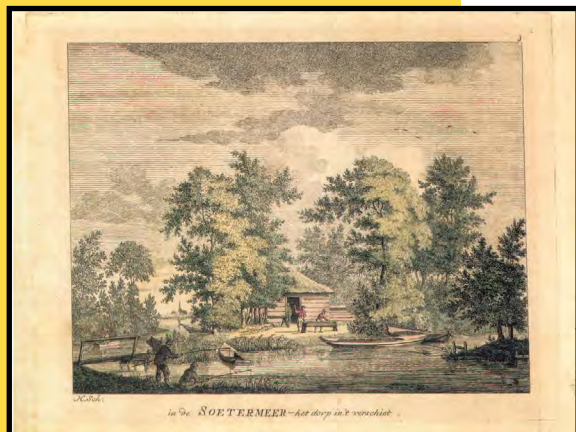

Foto: gemeente Zoetermeer

Foto: gemeente Zoetermeer

2. Huidige situatie

Ontstaansgeschiedenis

Tot halverwege de jaren zestig bestond het noordelijk plasseengebied nog uit droogmakerijen. Door het gebied liep de Leidse Wallenwetering. Ter hoogte van het gemaal Palenstein konden boten via een verlaat naar de Elleboogse Wetering. Hier bestond eeuwenlang een levendige trekvaart tussen Leiden en Zoetermeer.

In de jaren zestig en zeventig is het westelijk deel van de Zoetermeerse plas ontstaan door zandwinning. Deze zandwinning was nodig voor het snel uitbreidende Zoetermeer. In het structuurplan voor Zoetermeer uit 1968 is voorzien in een recreatieplas tussen de Meerpolder en de Leidse Wallenwetering. Begin jaren tachtig zijn plannen gemaakt waarin de plas doorloopt in de Geerpolder tot aan Stompwijk. De beoogde uitbreiding richting Geerpolder is niet uitgevoerd vanwege groot maatschappelijk verzet.

Eind jaren tachtig werd de zandwinning uitgebreid richting het oosten, waardoor de Leidse Wallenwetering werd vergraven. Daardoor verdween de vaarverbinding tussen Zoetermeer en Leiden.

Met de aanleg van Noordhovensche plas en de Benthuiserplas is eind jaren tachtig begonnen. Hiermee werd een groen/blauwe buffer tussen Zoetermeer en Benthuisen beoogd.

Ruimtelijke karakteristiek

Het Noordelijk Plassengebied ligt op de overgang van de stad Zoetermeer naar het Groene Hart. Centraal in het gebied liggen drie plassen, de grotere Zoetermeerse plas en de kleinere Noordhovensche plas en Benthuiserplas. Daar omheen liggen bossen, met inlandse beplantingen, zoals wilgen, populieren, essen, rietland en meidoornhagen, afgewisseld met open weides. Aan de noordkant van de Zoetermeerse plas ligt een zandstrand.

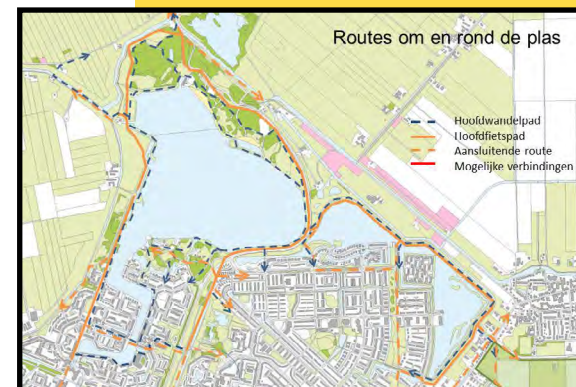
Aan de noordkant grenst het gebied aan verschillende polders of droogmakerijen. Karakteristiek voor deze polders is een nagenoeg vlak weidelandschap omringd door hoger gelegen kaden en dijken. Verschillende grotere en kleinere watergangen dooraderen het polderlandschap. Het water van de plassen is niet meer direct verbonden met het water in de polder en het water in de stad. Het is daarom op dit moment niet mogelijk om van en naar Zoetermeer te varen.

Aan de zuidkant grenst het gebied aan de bebouwing van Zoetermeer. Aan de zuidwestzijde van de Zoetermeersplas ligt de bebouwing verscholen achter het bomenrijke park Het Lange Land. De bebouwing van Noordhove ligt daarentegen direct aan de open Noordhovensche plas en Benthuiserplas.

Net buiten het gebied ligt een belangrijke trekpleister voor recreanten: boerderij 't Geertje. Deze biedt een belangrijke aanvulling op het voorzieningenniveau van de Noord Aa.

Foto: gemeente Zoetermeer

7

Foto: community Zoetermeerse Plas. F. Geldof

3. Planproces

Vanaf de tweede helft van 2013 is de Overleggroep Noord Aa actief. Deze Overleggroep is ontstaan na commotie over de nieuwbouwplannen voor horeca aan de Zoetermeerse plas. Daarop is door de gemeente gevraagd aan geïnteresseerden om deel te nemen aan een Overleggroep. In deze Overleggroep worden alle ontwikkelingen rond de plas besproken.

De gemeente is dus initiatiefnemer geweest. De benaming geeft duidelijk aan dat het gaat om overleg. Er is een breed palet van belanghebbenden vertegenwoordigd in de groep: bewoners uit de aanliggende buurten (de Leyens en Noordhove), de Zoetermeerse Watersportvereniging, Reddingsbrigade, Boerderij t' Geertje, Happy Moose, Pocahontas, Dutch Dragons, Kanovereniging de Sprinters, Hoogheemraadschap Rijnland.

De Overleggroep, gestart vóór de vastgestelde Kadernota Samenspraak, is te typeren als niveau 3 van de samenspraakladder. De Overleggroep denkt actief mee met het opstellen van het Landschapsplan en adviseert de gemeente bij de uiteindelijke besluitvorming. Het college en de gemeenteraad kunnen hiervan beargumenteerd afwijken. De deelnemers van de Overleggroep participeren zonder last of ruggenspraak. Omdat een aantal belanghebbenden (verenigingen, gebruikersgroepen, actiecomité Behoud Ka-

rakter Noord Aa) niet deelnemen aan de Overleggroep onderhoudt de gemeente bilateraal contacten daarmee en communiceert hierover in de Overleggroep.

Lessen trekken

Eind 2014 is de planvorming van het (concept) Landschapsplan afgerond en begon een communicatietraject van experts, via de direct omwonenden tot en met de hele stad. Er is eind 2014 een expertmeeting geweest en op 4 maart 2015 een inloopavond voor direct omwonenden uit Noordhove en de Leyens. Op deze drukbezochte avond maakte veel bewoners nadrukkelijk bezwaar tegen de brugverbinding van Broekwegkade naar Lange land en vroegen aandacht voor de waterkwaliteit, de verstrekking van vaarvergunningen en de vaarverbinding van de plas met het buitengebied. Het Landschapsplan was zo aanleiding tot de oprichting van de Community Zoetermeerse Plas, een groep bewoners die zich nauw verbonden voelt met de plas en die nadrukkelijk afstand neemt van enkele onderdelen van het Landschapsplan.

Deze ervaring heeft geleid tot een aantal verduidelijkingen in het samenspraakproces. De Community heeft besloten met een vertegenwoordiging (met last en ruggenspraak) deel te nemen aan de Overleggroep, de gemeente heeft een onafhankelijk voorzitter aangesteld voor

de Overleggroep met als taak het samspraakproces te verbeteren en de werkwijze en status van de Overleggroep is met de deelnemers herijkt en aangescherpt.

Naar een Landschapsplan met een breed draagvlak

Het deelplan Strandzone is vanwege urgentie en de consensus over de inhoud naar voren gehaald en versneld tot besluitvorming gebracht. De Overleggroep adviseert positief hierover. De gemeente heeft vervolgens op stranddagen actief meningen en suggesties opgehaald bij gebruikers en heeft ook met de naakt-recreanten contact gezocht. Een aparte begeleidingsgroep heeft tijdens het ontwerpproces meegedacht. Hun inbreng is verwerkt in het definitief ontwerp van dit deelplan.

In november 2015 is een informatieavond georganiseerd waarop belangstellenden informatie konden inwinnen over het Voorontwerpbestemmingsplan, het concept Landschapsplan en het strandzoneplan. Op deze avond hebben ook het Hoogheemraadschap van Rijnland en de Community Zoetermeerse Plas ruimte gekregen om hun plannen te tonen. Daarnaast hebben LG Sonic en de initiatiefnemers van het Fit Park hun ideeën gedeeld met de bezoekers van de avond. Na deze avond zijn het Voorontwerp bestemmingsplan en concept Landschapsplan ter inzage gegaan. Opmerkingen uit de inspraak

zijn zoveel mogelijk verwerkt in het Landschapsplan.

Het nu voorliggende Landschapsplan heeft voor de meeste onderdelen een breed draagvlak, zoals blijkt uit het eindadvies van de overleggroep en de inspraakreacties. Het geeft ook twee opties voor een verbetering van het (voet en fiets-)padenstelsel: een rondje plas en een rondje wijk. De brug in het rondje plas is het onderwerp waarover de meningen in de Overleggroep en in de stad sterk verschillen. Het Landschapsplan zelf geeft geen eendoordeel over de twee varianten, maar brengt beide opties zo objectief mogelijk in beeld. Dit is een bestuurlijk oordeel van afweging tussen diverse belangen op verschillend schaalniveau (wijk en stad).

Foto: Streekblad S. Langeveld

4. Het plan

Zonering

Het gebied Noord Aa kent zowel rustige natuurrijke plekken, als ook intensief gebruikte recreatieterreinen. De zonering geeft richting aan het gebruik en (door) ontwikkeling van het gebied voor een goede balans tussen recreatie en natuur. Het recreatiegedrag van de Zoetermeerders is immers niet statisch maar veranderlijk. Dit vraagt permanent om het bewaken van een goede balans en om een zorgvuldige afweging.

Het hele gebied biedt ruimte voor routegebonden recreatie. De groene ruimte vormt het decor om in te wandelen, fietsen, paardrijden, te genieten van planten en dieren, de hond uit te laten, te joggen, enzovoorts. Je kan verschillende rondjes maken, maar ook de wijdere omgeving verkennen via fietsroutes, boerenlandpaden, of de rondvaartboot nemen naar Den Haag of Leiden.

Het Prielbos en de Benthuizerplas zijn de natuurkernen in het Noordelijk plasseengebied. Hier staan natuur en natuurgerichte recreatie voorop. Die bieden ruimte voor bevordering van de biodiversiteit en natuurbeleving. Stedelijke ontwikkelingen zijn uitgesloten.

In het gebied rondom het strand van de Zoetermeerse plas is ruimte voor 'vrije' recreatie. Op het strand vinden regelmatig

evenementen plaats. De Zoetermeerse plas wordt gebruikt voor verschillende vormen van waterrecreatie zoals zeilen, surfen, duiken, roeien en kanoën. De oevers zijn toegankelijk voor oeverrecreatie, zoals zwemmen, zonnen, en vliegeren, maar ook voor wandelingen of om rustig te zitten aan de waterkant.

Aan de noordkant van het Lange Land hebben verschillende verenigingen hun onderkomens. Van hieruit worden diverse activiteiten voor leden georganiseerd. De ruimte rond de verenigingen is zoveel mogelijk openbaar. Aan de zuidkant ligt het wijkpark. Dit wordt nu vooral gebruikt door bewoners van De Leyens, voor een omtje of het uitlaten van de hond. Rondom de Zoetermeerse plas liggen vier horecalocaties, twee aan de uiteinden van het Lange Land en twee aan de uiteinden van het strand. Rondom 't Geertje ligt ook de Polderkringloop, een wandelroute die de natuurlijke kringloop in de polder laat beleven.

Kwaliteitsimpulsen

Het Landschapsplan beoogd om het noordelijk Plassengebied weer aan te passen aan de huidige eisen van recreatief gebruik en om de biodiversiteit in het gebied te vergroten. Hiertoe zijn een aantal kwaliteitsimpulsen uitgewerkt. Allereerst behoeft de strandzone investering. De gemeenteraad heeft hiervoor budget beschikbaar gesteld. Er is breed draagvlak voor een verbetering van het wandel- en fietsrondje rond de plas, inclusief verbe-

tering van de kwaliteit van de oevers. De vormgeving van ligging van het sluitstuk van het rondje kan op twee manieren worden vormgegeven (opties door de wijk en over de brug). De inrichting op (de kop van) het Lange Land kan met name in de uitstraling van gebouwen en routes sterk verbeteren. Voor het beheer van water en groen worden beheervisies opgesteld. Tenslotte geeft het initiatief 'de Groene ontmoeting' van 't Geertje een impuls aan de noordzijde van het gebied.

Foto: gemeente Zoetermeer

12

Foto: gemeente Zoetermeer

5. Strandzoneplan

In het strandzoneplan speelt vooral een kwaliteitsverbetering van de inrichting en indeling van strand en ligweides en de bosvakken daaromheen. Het strand moet worden aangevuld, verbeterd en verbreed, speelmogelijkheden worden uitgebreid, verouderde populierenbossen worden verjongd, de biodiversiteit wordt verhoogd en de padenstructuur verbeterd. Ook wordt de indeling van het strand opnieuw bezien. Daarnaast speelt de inpassing van functies, zoals de reddingsbrigade en de naaktrecreatie.

Het plan voor de strandzone betreft een opwaardering van deze recreatievoorziening. De opwaardering bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het strand is afgekalfd en wordt weer aangevuld met zand;
- Voor de Reddingsbrigade is een nieuwe locatie bedacht van waaruit het hele strand is te overzien. Eventuele nieuwbouw van de Reddingsbrigade is geen onderdeel van het strandplan;
- Het padenstelsel wordt verbeterd en ontbrekende schakels worden toegevoegd;
- De naaktrecreatie ligt “middenin” de strandzone. Voorgesteld wordt dit naar het uiteinde van de strandzone te verplaatsen;
- Uit een oogpunt van veiligheid (takbreuk), gezondheid (eikenprocessierups) en biodiversiteit (populierenbos) is het noodzakelijk een langjarig bosverjongingsplan te maken. Dit moet nog worden uitgewerkt in een groen beheersplan;

Er worden water- en of natuurspelelementen toegevoegd.

- Waar nodig wordt meubilair, fietsenstallingen en bebording vervangen of toegevoegd.

Noordelijk plassengebied/Noord Aa

Verbeterplan strandzone

Uitvoering

plankaart
toekomstige situatie

- LEGENDA toekomstige situatie**
- bestaande situatie (na opruimen/vernieuen)
 - nieuwe te realiseren dem t.p.v. grasveld 6m x 6m, betonnen en betonblok Ø 300mm
 - onderkomen reddingsgids
 - sanitaire voorziening
 - rijwielstalling rijtjes
 - rijwielstalling fietsenstalling
 - steekplaat

- verpact, asfalt, met toelaag
- verpact, asfalt, met toelaag
- verharding halfverharding (Dw-ekorn)
- verharding betonvloer
- verharding grasbetonvloer
- verharding gras op plantkussing
- struikbeekbed Basaltbeekbedding

- strand
- gras op strooisel (verhard) 10% te realiseren jaar
- bloemrijke gras (verhard) 10% te realiseren jaar
- vlaai gras
- struikbeekbedding
- boom

Noordelijk plassengebied
Verbeterplan strandzone (DO-P)

Gemeente Zoetermeer
Bouw
Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)

Projectleider: J. van der Meer
Ontwerper: J. van der Meer
Aanvrager: Gemeente Zoetermeer
Datum: 15-05-2015
Aanvrager: Gemeente Zoetermeer
Datum: 15-05-2015

Foto: gemeente Zoetermeer

Foto: community Zoetermeerse Plas. F. Geldof

6. Padenplan

Het padenstelsel rond de plas

De Zoetermeerse plas is in twee fasen aangelegd en dat is goed te zien aan de verschillende kwaliteiten en ontbrekende schakels in het padenstelsel. Maar ook ontwikkelingen in het recreatief gebruik en het beheer zijn redenen om fors te investeren in het padenstelsel:

- Zoetermeer is de laatste decennia een groeistad geweest en dat levert een toenemend gebruik van voorzieningen zoals de Zoetermeerse plas.
- Er is een grote diversiteit ontstaan in het gebruik, zoals: Nordic walking, wandelen, paardrijden, rennen, skeeleren, fietsen, elektrisch fietsen en wielrennen. Al die vormen van beweging gebruiken dezelfde (fiets)paden die soms maar twee meter breed zijn. Vaak worden de schelpenpaden, bedoeld voor de wandelaars, niet gebruikt omdat het asfalt van de fietspaden comfortabeler is.
- De schaalvergroting van de onderhoudsvoertuigen is ook een factor. Veel bermen van de smalle fietspaden worden hierdoor kapot gereden, zodat direct langs de paden modderige randen ontstaan.

Onderdeel van het Landschapsplan is een grondige aanpak van het padenstelsel. Om en rond de plas moet het mogelijk zijn om een comfortabele route te volgen op de fiets en te voet. Naast een verhard

voetpad wordt er, waar mogelijk, voorzien in een onverhard voetpad langs de oever van de Zoetermeerse plas. Een belangrijk tweede deel van verbetering is nodig aan de westzijde van de plas (Broekwegkade tot aan de Geuzenbrug). Gedacht wordt aan een verbreding van het fietspad naar min. 3 meter en/of betere voetpaden.

De conclusie is dan ook dat zowel ontbrekende schakels, krappe dimensionering van de paden en achterstallig onderhoud voldoende aanleiding zijn voor een investering in het padenstelsel. Een verbeterd padenstelsel is een van de belangrijkste onderdelen van het Landschapsplan.

Optimaliseren bestaande routes

Het Landschapsplan voorziet in verbetering van bestaande routes, aanvullen van ontbrekende stukken en een meer logische routing.

Dit betekent dat met name aan de noordwestzijde bij het Prielbos de breedte van het fietspad onvoldoende is. Bij de Geuzenbrug kan de kwaliteit van het fietspad verbeterd worden door de kruisingen met de Aziëweg te verbeteren, door bijvoorbeeld het fietspad aan de noordkant van de weg te leggen.

Het bestaande voetpad is smal en staat in het voor- en najaar regelmatig vol plas- sen. Dit geldt zowel bij het Prielbos,

als bij de oostelijke oever tussen Happy Moose en De Beren. De westoever is nu al voorzien van zes eilanden, kleiner en groter, die alle flink wat onderhoud behoeven en veel meer dan nu betrokken kunnen worden in een wandelroute langs de halve plas, met behulp van nieuwe bruggen en vervanging van oude.

Verbeteren uitstraling oevers

De wandelroute rondom de plas loopt langs het water met weidse vergezichten. De nieuwe wandelroute langs en half rond de westoever van de plas is circa 1.5 km lang. Hier kunnen de rietoevers worden verbeterd en mogelijk uitgebreid. Ook aan de oostoever kan, door aanleg van natuurvriendelijke oevers en rietkragen en mogelijk een kreek richting de Aziëweg, de uitstraling van het rondje om en rond de plas sterk worden verbeterd.

De route langs het Prielenbos, tot aan het gemaal wordt ook doorkruist door het polderkringloop pad. Langs deze routes zijn enkele wilgenkunstwerken gemaakt.

Ook is een brug over de ringvaart van de Meerpolder aangelegd, zodat een rondje via de Geerpolder en het Geertje ontstaat.

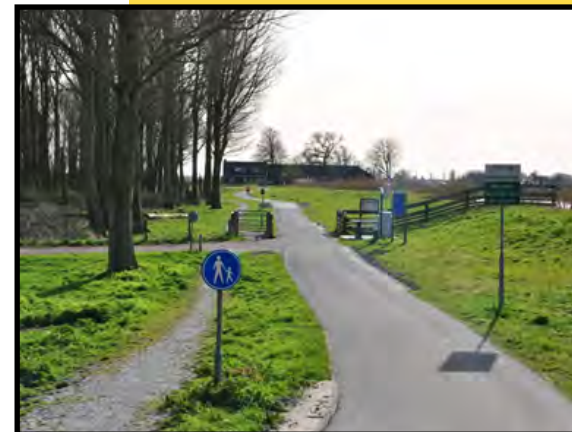

Foto: community Zoetermeerse Plas.
F. Geldof

15

Foto: G. van Haaster

Foto: gemeente Zoetermeer

7. Lange Land

Het Lange Land biedt plaats aan meerdere verenigingen. De inrichting is sterk verouderd (jaren 80). In de loop der tijd is er ook het nodige veranderd. Nieuwe functies zijn toegevoegd, zoals de Roadrunners en Happy Moose en bestaande zijn verplaatst, zoals Pocahontas. Andere functies, zoals de Watersportvereniging, de surfshop en Itamae zijn toe aan vernieuwing. De inrichting is nu sleets en onoverzichtelijk. Dit vraagt om een kwaliteitsimpuls waarbij de padenstructuur wordt verbeterd, zowel qua gebruik, als qua uitstraling, de beplanting duurzaam wordt verjongd en de bebouwing wordt vernieuwd en beter wordt ingepast.

Voorgesteld wordt de tracés opnieuw te bezien, de fietspaden te verbreden en voet- en fietspaden meer te scheiden. Ook de auto ontsluiting en de parkeerplaatsen kunnen logischer en overzichtelijker worden ingericht.

Itamae / surfschool / watersportvereniging

Het Lange Land is een doodlopende weg. Aan het eind ligt een landhoofd. De locatie is aantrekkelijk vanwege de mooie ligging aan de plas. De inrichting is echter sleets en zowel het restaurant, de surfschool als het clubgebouw van de Watersportvereniging zijn bouwkundig op hun retour.

De Zoetermeerse Watersportvereniging heeft te kennen gegeven een nieuw clubgebouw te willen bouwen met meer faciliteiten.

Tegelijkertijd heeft de gemeente het restaurant Itamae en de aanpalende Surfschool in volledige eigendom verkregen nadat het recht van opstal is beëindigd. In beide gevallen is het doel sloop van de verouderde opstallen en vervangende nieuwbouw om hiermee een stevige kwaliteitsimpuls te bereiken. Door vernieuwing van opstallen en buitenruimte kan een aanzienlijke verbetering van de uitstraling van deze locatie worden bereikt.

De gemeente onderzoekt met de betrokken partijen of een combinatie van de nieuwbouw op één locatie tot meerwaarde leidt. Dit onderzoek is nog niet afgerond. Op deze manier ontstaat ruimte voor een vervangende horecagelegenheid. Daarbij gelden de hoeveelheid m² bebouwing zoals opgenomen in het vigerende bestemmingsplan (en overgenomen in het ontwerpbestemmingsplan).

Ook voor de surfschool geldt hetzelfde principe van “nieuw voor oud”. Er wordt een nieuw gebouw ontwikkeld, waar de surfschool gevestigd kan worden.

Voor de Watersportvereniging geldt dat er sprake is van sloop van het huidige clubgebouw en nieuwbouw in de vorm van een gebouw in twee lagen en het toevoegen van functies.

De gelijktijdige ontwikkeling van deze opstallen kan een meerwaarde hebben. Voor de watersportvereniging geldt dat de groei naar een “watersportcentrum” goed aansluit bij de surfschool, die ook als watersportwinkel fungeert. De nieuwe horecagelegenheid zal qua concept op dit watersportcentrum kunnen aansluiten.

In het ontwerpbestemmingsplan Noordelijk Plassengebied is voor de betreffende locatie een wijzigingsbevoegdheid opgenomen.

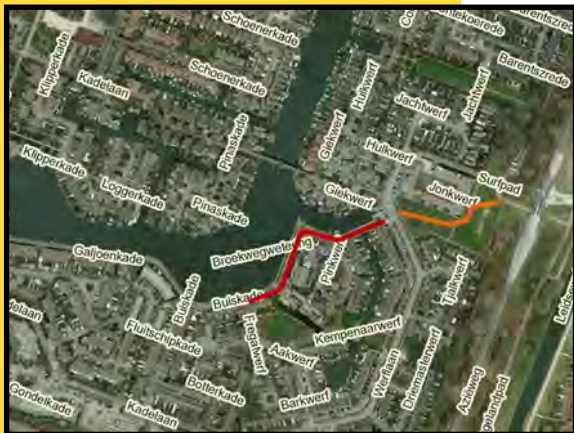
De vernieuwing van deze opstallen is onafhankelijk van de keuze tussen het rondje plas en het rondje wijk; in beide gevallen blijft de nieuwbouw wenselijk.

Foto: Community Zoetermeerse plas
F. Geldof.

18

8. Optie wijk en optie brug

Rondje rond de plas

Eén van de meest favoriete bezigheden in ons land is het maken van een wandeling of een fietstocht. Ook hardlopen wint aan populariteit. De Zoetermeerse plas is een goed decor voor die activiteit en het gehele jaar door van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat maken mensen gebruik van die mogelijkheid. Voor wandelaars is een afstand van 4 – 8 km heel aantrekkelijk. Dat geldt ook voor joggers en hardlopers. Een voorzichtige aanname uit een analyse van statistische gegevens komt neer op circa 113.000 wandelaars en 17.000 hardlopers die jaarlijks vanuit de wijk een rondje rond de Zoetermeerse plas maken. Hierbij is in ogenschouw genomen dat bewoners ook andere rondjes zullen maken. De Roadrunners maken circa 22.000 keer per jaar gebruik van een rondje rond de plas. Dit komt neer op totaal circa 150.000 rondjes per jaar. Dit is uiteraard geen exact getal, maar slechts een indicatie van het potentiële aantal wandelaars om en rond de plas. De overige recreanten, die gericht naar de Zoetermeerse plas komen, zijn hierin nog niet meegenomen.

Voor bewoners van (met name) de wijk De Leyens is het rondje rond de plas goed te maken, via de brug in de Pinaskade, of via de Galjoenkade. Voor bewoners van Noordhove en Seghwaert is deze route minder aantrekkelijk, en lastig te vinden. Dat geldt ook voor bezoekers die van ver-

der weg komen en een rondje rond de plas willen lopen, rennen, of fietsen. In het fietsnetwerk ontbreekt een verbinding tussen Oosterheem en Noordhove met de Meerpolder. Er zijn twee mogelijkheden om een rondje rond de plas aantrekkelijker te maken voor deze gebruikers: door de route door de wijk de Leyens te verbeteren, of door het Lange Land met de Broekwegkade te verbinden.

Rondje door de wijk

Een rondje om de Zoetermeerse plas kan nu worden gemaakt via de brug bij de Pinaskade, of via de Galjoenkade. Beide routes zijn nu niet optimaal. Voor mensen van buiten de wijk zijn de routes voor een deel slecht vindbaar. De Pinaskade is vanaf de Leidse Wallenwetering bovendien een minder vanzelfsprekende route voor fietsers, mede doordat het fietspad (surfpad) eindigt in woonstraten en woonerven.

Verbeteringen zijn zeker mogelijk. Het rondje via de Galjoenkade kan verbeterd worden door deze goed te bewegwijzieren, te investeren in de fietsverbinding vanaf het surfpad en deze wat groener te maken. Voor wandelaars is de route via de Pinaskade goed mogelijk. Een consequentere aansluiting van trottoirs en wandelpaden kan de route sterk verbeteren. De kosten voor deze maatregelen liggen in orde van €100.000,-

Het grote voordeel van deze optie is dat dit nauwelijks negatieve consequenties heeft, op het verlengen van het Surfpad door het park na. De verbinding tussen de Broekwegwetering en de plas blijft onveranderd. Het levert echter ook maar een beperkte verbetering op voor wandelaars en fietsers van buiten De Leyens, omdat het rondje ver van de plas blijft lopen. En de verbinding naar de Meerpolder vanuit Noordhove en Oosterheem blijft ontbreken.

Rondje over de brug

Een alternatief voor dit rondje is de route via het Lange Land over een nieuw aan te leggen brug richting Broekwegkade. Enkele belangrijke uitgangspunten voor deze brug zijn:

- de waterkwaliteit mag er niet door geschaad worden
- veiligheid en toegankelijkheid voor mindervaliden
- doorvaarhoogte is (voor een deel) minstens 1.40 m

Door een nieuwe brug ontstaat een route die meer in een groene omgeving ligt, directer langs de plas. Dit rondje om de plas is circa 1 kilometer korter dan een rondje via de Pinaskade, of de Galjoenkade.

De kosten voor de aanleg van de brug en de noodzakelijke aanpassingen in de fietsverbindingen op het Lange Land zijn veel hoger dan de aanpassingen die nodig zijn in de route via de Galjoenkade. Deze kosten vallen in de orde van € 800.000,-.

Een nieuwe brug heeft een aantal nadelige consequenties voor met name de bewoners van de Leyens. Het gaat hierbij met name om de doorvaarbaarheid voor zeilboten en het uitzicht op de plas vanaf een deel van de Broekwegkade en vanuit een deel van de woningen aan de Turfschijkade en Marco Polorede. Het gaat hierbij om, naar schatting 420 – 840 vaarbewegingen van zeilboten tussen de wijk en de plas per jaar.

De voordelen van de optie brug zijn met name dat het Lange Land minder geïsoleerd is qua ligging door een doorgaande fiets en looproute. Brug kan voor passanten een bijzonder onderdeel worden om Zoetermeerse plas te beleven. Voor bewoners van Noordhove, Seghwaert en voor recreanten en hardlopers rond de plas zorgt de brug voor een aantrekkelijkere route, qua uitstraling, vindbaarheid en lengte.

In bijlage 1 wordt een nadere inschatting van het potentiële gebruik van de verschillende soorten recreanten op en om de plas gegeven.

Onderzoek naar reductie negatieve effecten

De optie brug heeft voor een wandelaars en fietsers uit Noordhove en Seghwaert en uit de rest van de stad een groot voordeel. De nadelen voor de eigenaren van een zeilboot in de Leyens en voor bewoners met uitzicht op de plas zijn echter ook groot. Daarom is gezocht naar varianten

Impressie brug, gemeente Zoetermeer

Foto: gemeente Zoetermeer

waarmee de negatieve effecten vermindert kunnen worden.

Met een beweegbaar deel in de brug kan een boot met staande mast de brugverbinding passeren zonder de mast te hoeven strijken. Maar het moeten afmeren van een zeilboot, de brug openen, doorvaren, afmeren en de brug weer sluiten is een hele procedure die tijd en kunde vergt van de zeiler. Een bestaande beweegbare brug (bij Pinaskade) is vrij snel vastgezet vanwege vandalisme. Een beweegbare brug betekent een forse extra investering en is kwetsbaar en duur in onderhoud en beheer; feitelijk betekent dit een brugwachtersfunctie. Een combinatie met de watersportvereniging op hun nieuwe locatie ligt dan voor de hand. Als de brug voor een deel beweegbaar wordt gemaakt betekent dit, los van extra kosten in aanleg en beheer, nauwelijks een verbetering door het moeizaam passeren. Deze optie is daarom niet in de vergelijking meegenomen. Een ophaalbrug heeft bovendien een negatief effect op het uitzicht van de aanwonenden in de wijk..

De oversteek tussen de Broekwegkade en het Lange land is te lang voor een trekpunt en is om deze reden niet in de vergelijking meegenomen. Een trekpunt heeft als bovendien als nadeel dat het een geringe hoeveelheid personen kan verplaatsen en onderhoudsgevoelig is. De gebruikswaarde van de route voor wandelaars, hardlopers en fietsers zal aanmerkelijk dalen met een trekpuntver-

binding. Het is niet logisch het veelvuldig dagelijks gebruik van de brug door fietsers en voetgangers te onderbreken vanwege het kleine aantal passeerbewegingen van zeilboten per jaar. Dan is de beweegbare brug een meer logische oplossing.

Wanneer definitief gekozen wordt voor de ronde met een nieuwe brug, dan is een compenserende maatregel te overwegen voor de gedupeerde eigenaren van zeilboten in de wijk. Dit kan bijvoorbeeld door hen een ligplaats bij de Zoetermeerse Watersportvereniging aan het Lange Land aanbieden. Het gaat naar schatting om 30 tot 60 eigenaren. De eigenaren van kano's, roeibootjes, sloepen et cetera kunnen gebruik blijven maken van de plas.

Een afweging

In de onderstaande tabel worden beide opties afgewogen op hun effect op gebruikswaarde, belevingswaarde, vastgoedwaarde en investeringsomvang. Deze consequenties vragen om een zorgvuldige en evenwichtige afweging van voor- en nadelen van de voorgestelde brugverbinding

Foto: L.P. Weijl

21

Foto: Netperk Outdoor

Foto: gemeente Zoetermeer

afweging opties Noord Aa rondje rond de plas

	bewoners De Leyens			Bewoners Noordhove en Seghwaert		
	uitzicht vanuit de woning	zeilen naar de plas	varen naar de plas (zonder mast)	uitzicht Broekwegkade	uitstraling rondje	vindbaarheid rondje
door de wijk						
over de brug						

Legenda

	grote verbetering tov huidige situatie
	kleine verbetering, of verslechtering voor een kleine groep tov huidige situatie
	neutraal tov huidige situatie
	kleine verslechtering, of verslechtering voor een kleine groep tov huidige situatie
	grote verslechtering tov huidige situatie

Bewoners Noordhove en Seghwaert			recreanten rond de plas		recreanten op de plas	
uitzicht Broekwegkade	uitstraling rondje	vindbaarheid rondje	uitstraling rondje/ uitzicht over de plas	uitstraling Lange Land	surfers	oppervlakte voor zeilers bevaarbaar

Legenda

	grote verbetering tov huidige situatie
	kleine verbetering, of verslechtering voor een kleine groep tov huidige situatie
	neutraal tov huidige situatie
	kleine verslechtering, of verslechtering voor een kleine groep tov huidige situatie
	grote verslechtering tov huidige situatie

Foto: gemeente Zoetermeer

9. Vaarverbinding

In de Stadsvisie 2030 is de ambitie vastgelegd om Zoetermeer aan te sluiten op het provinciaal recreatief vaarwegennetwerk: *“Zoetermeer is de enige stad in Zuid Holland die niet aan doorgaand vaarwater is gelegen. Vroeger was dat wel het geval. Toen bestonden er vaarverbindingen met Leiden, Delft en Den Haag. De oude vaarwegen zijn nog aanwezig, maar ze zijn in de groeifase van Zoetermeer onderbroken. Het is dus vooral een kwestie van verbinden. Wat de vaarverbindingen betreft wordt gedacht aan het doortrekken van de Rotte naar het noordelijk Plassen-gebied. Van daaruit kan een vaarverbinding naar de Binnenstad van Zoetermeer worden gerealiseerd. Maar ook aan de kant van Stompwijk liggen er mogelijkheden. Dit alles vraagt om een beleid dat er op gericht is om een samenhangende structuur, een “netwerk”, van groen en water te ontwikkelen, inclusief herstel van de historische vaarverbindingen.”*

De Zoetermeerse plas heeft een “tussenpeil” in het watersysteem. Gemalen pompen het stadswater in de plas en vanuit de plas in de boezemvaarten. Door deze peilverschillen zijn er geen open waterverbindingen met de omgeving. De oude verbinding via de Leidsewallenwetering, via een verlaat naar de Elleboogse Wetering, is verdwenen met de aanleg van de Zoetermeerse plas.

De ambitie van de gemeente is om de

vaarverbinding tussen de Dobbepas en het Groene Hart te herstellen. Op die manier is het mogelijk om vanuit Zoetermeer naar Leiden en Den Haag te varen. Dit is een ambitie voor de lange termijn. Voor het gebied betekent dit het creëren van een vaarverbinding tussen de Zoetermeerse plas en de Elleboogse Wetering. Een globale verkenning leverde drie mogelijke locaties op. (westzijde, bij Aa-zicht en ter hoogte van gemaal Palenstein). Ook zijn er verschillende vormen denkbaar, zoals een overtoom, een sluis/verlaat, of een boatconveyor.

In regionaal verband (MRDH) wordt ook onderzocht of de Rotte verbonden kan worden met de Oude Rijn en de Vliet. Hierbij wordt vooral gekeken naar een sloepennetwerk, omdat de zeilmogelijkheden in de polders rondom Zoetermeer beperkt zijn. Als deze verbinding gerealiseerd wordt, dan ligt Zoetermeer aan een doorgaand regionaal sloepennetwerk. Met de realisatie van een vaarverbinding is het dan mogelijk om ook naar Alphen aan den Rijn en Rotterdam te varen.

De meerwaarde van deze verbinding, afgezet tegen de kosten van aanleg is op dit moment nog niet in beeld. Vanwege de onzekerheid over uitvoering, locatie en financiering van de vaarverbinding is deze nog niet opgenomen in de actualisering van het bestemmingsplan.

Foto: Guido van Wedden

25

Foto: gemeente Zoetermeer

Foto: gemeente Zoetermeer

Foto: gemeente Zoetermeer

Foto: gemeente Zoetermeer

10. De Groene Ontmoeting en het Geertje

In De Groene Ontmoeting werkt boerderij 't Geertje samen met andere bedrijven en organisaties om de ontwikkeling en het beheer van het groen op en rond de boerderij duurzaam te organiseren. *“Uitgangspunt is dat de bezoekers uit de omliggende steden en dorpen kennis kunnen maken met alle facetten van het boerenbedrijf en dat zij de helende kracht van de natuur kunnen ervaren.”*

Aan de overzijde, in de Geerpolder heeft 't Geertje plannen voor een bezinningscentrum, als onderdeel van de Polderkringloop. De eeuwige kringloop van de natuur staat centraal in dit regionale centrum voor permacultuur.

Op de plek van de huidige parkeerplaats bij de Geuzenbrug is een Streekrestaurant voorzien. “Hier kunnen bezoekers genieten van al het lekkers dat de omgeving te bieden heeft, op een bijzondere locatie aan het water met prachtig uitzicht op de Geerpolder. Er zijn regelmatig proeverijen, kookworkshops en demonstraties van ambachtelijke bereidingswijzen”. Deze ontwikkeling is mogelijk binnen het huidige bestemmingsplan.

Voor het functioneren van het Geertje en de Groene Ontmoeting zijn voldoende en goed bereikbare parkeerplaatsen gewenst. In de huidige situatie zijn, met

name in het voorjaar onvoldoende parkeerplaatsen beschikbaar binnen een acceptabele loopafstand van 't Geertje. Met de ontwikkeling van een streekrestaurant op de huidige parkeerplaats bij de Geuzebrug wordt de parkeersituatie verslechterd. De eventuele ontwikkeling van een streekrestaurant moet voldoen aan de Nota Parkeernormen en Uitvoeringsregels 2012. Een aandachtspunt is de (snel) fietsroute naar Leiden, die over het huidige parkeerterrein loopt.

In het strandplan wordt de overloopparkeerplaats bij AA-zicht beter toegankelijk gemaakt. Met name in het voorjaar wordt het daardoor beter geschikt als overloopparkeerplaats voor 't Geertje. Ook wordt gekeken of, als dat mogelijk is, extra parkeerplaatsen bij Aa-zicht kunnen worden aangelegd.

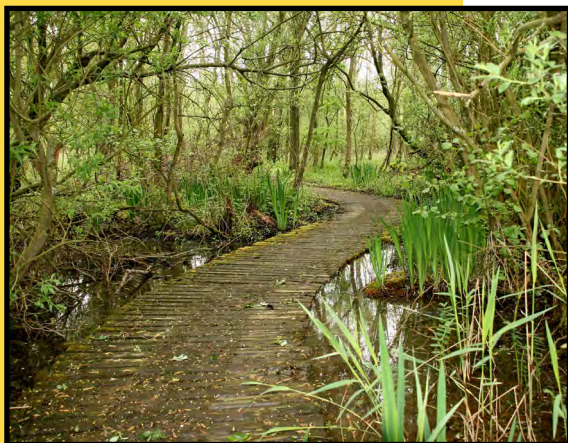
't Geertje heeft verzocht om aanvullend een groen ingerichte overloop parkeerplaats in het bos in te richten. Op eigen terrein en in het open polderlandschap zijn de mogelijkheden hiervoor beperkt. Deze ontwikkeling vindt alleen plaats als uit parkeeronderzoek blijkt dat structureel te weinig parkeerplaatsen aanwezig zijn en geen reële alternatieven mogelijk zijn. Onder de voorwaarden dat deze plekken voldoende groen worden ingepast is het mogelijk om extraparkeerplaatsen in het bos te realiseren.

Foto: gemeente Zoetermeer

Foto: Rob Kettmann

11. Groen en Blauw beheervisie

Groen

In het Prielenbos laten de gemeente al jaren de natuurlijke processen zo vrij mogelijk haar gang gaan. Dit heeft geleid tot een grote schoonheid en rijkdom aan biodiversiteit. De rijkdom van dit bos is hieraan vooral te danken en aan voldoende water. Het aanvoeren van voldoende water is het enige sturingsinstrument om de natuurlijke processen te optimaliseren.

Veel bomen in de populierenbossen zijn aan het einde van hun levensduur. Ook is de beplanting erg eenzijdig en is er weinig ruimte voor jonge bomen om uit te groeien. Verjonging van het bos aan de noordzijde van de plas is dringend gewenst, ook omdat de biodiversiteit hier beperkt is. Rondom het strand en op de ligweides is er overlast van eikenprocessierupsen. Voor de duurzame ontwikkeling van het bos is het nodig om te verjongen in het bomenbestand en meer diversiteit toe te voegen. In een beheervisie wordt richting gegeven aan de duurzame omvorming van het bomenbestand. Hierbij wordt uitgegaan van gebiedseigen soorten.

In eerste instantie worden de onveilige bomen gekapt. Enkele bomen worden op een paar meter hoogte afgezaagd, om plaats te bieden aan bijvoorbeeld spechten. Na de kap wordt bosplantsoen terug geplant om de struiklaag in het bos goed

te laten ontwikkelen. Jonge bomen krijgen waar mogelijk de kans om uit te groeien tot volwassen exemplaren. Door de kap kan meer licht toetreden en kan er meer diversiteit in plantengroei ontstaan. Ook wordt het mogelijke effect van begrazing in de bossen onderzocht.

Rondom het strand wordt de beplanting langzaam omgevormd, zodat het aandeel eiken verminderd, met name op locaties dicht op de ligweides en paden. Ook kan door gerichte aanplant van struweel de overlast van eikenprocessierupsen worden verminderd. Dit is een proces van tientallen jaren.

Ook wordt onderzocht hoe de groene uitstraling van de oevers kan worden vergroot.

Blauw

Het Hoogheemraadschap van Rijnland is verantwoordelijk voor het beheer van het water in de Zoetermeerse plan, Noordhovensse plas en Benthuiserplas. De 'blauwe' beheervisie moet invulling geven aan een duurzaam waterbeheer met een goede waterkwaliteit en voldoende bergingscapaciteit.

De bestrijding van blauwalg is een uitdaging voor de Zoetermeerse plas. In de zomerperiode wordt intensief gebruik gemaakt van het zwemwater. Voor de korte termijn wordt gezocht naar een methode om blauwalg uit het water te verwijderen

en stilstaand water te verminderen. Hierbij wordt ingezet op een combinatie van innovatieve methodes. Voor de lange termijn is een structurele oplossing nodig om de toevoer van fosfaatrijk water naar de plas te stoppen. De gemeente streeft ernaar de waterhuishouding zodanig te wijzigen dat in de toekomst de Zoetermeerse plas alleen regenwaterafhankelijk zal zijn. Tenslotte vraagt het vaarregime aandacht.

29

12. Samenspraak en besluitvorming

In hoofdstuk 3 is het ontstaan van de Overleggroep beschreven. In dit hoofdstuk kijken we vooruit naar de besluitvorming over het landschapsplan en het samenspraakproces daarna.

De Overleggroep heeft met een gezamenlijk advies aan het college en gemeenteraad haar werk beeindigd. De gemeente heeft parallel hieraan een consultatieronde gedaan bij de belanghebbenden die niet in de Overleggroep vertegenwoordigd zijn. De samenspraak over het Landschapsplan kende ook een stadsbrede inloopavond.

Het bestemmingsplan Noordelijk Plas-sengebied is ook aan herziening toe en kent een conserverend karakter. Alle investeringen in het Landschapsplan passen zowel in het huidige als toekomstige bestemmingsplan. Dit geldt ook voor de mogelijke nieuwe brug in de plas. Alleen een eventuele vaarverbinding is op dit moment nog niet opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan. Voor de ontwikkelingen op de kop van het Lange Land is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Na besluitvorming door de gemeenteraad over het Landschapsplan gaat de samenspraak een nieuwe fase in. De gemeente gaat samen met het Hoogheemraadschap met belanghebbenden en belangstellenden in gesprek over een effectieve en gewenste vorm van overleg en betrok-

kenheid. De passende vorm wordt samen uitgedacht en ingevuld. De voorlopige werknaam is Groen en Blauw Beheer-overleg Zoetermeerse Plas. Rond de uitvoering van het Strandplan zal uitvoeringscommunicatie over de werkzaamheden plaatsvinden.

13. Financiën en Dekking

De uitvoering van het Landschapsplan is een kwestie van meerdere jaren. Door de gemeente Zoetermeer is voor het uitvoeren van de eerste fase subsidie aangevraagd bij de provincie en het Stadsgewest Haaglanden. Totaal is er voor de eerste fase van de uitvoering € 900.000 beschikbaar (provincie € 450.000, Haaglanden € 200.000 en gemeente € 250.000). Dit bedrag zal gebruikt worden om het Strandzoneplan uit te voeren. In eerste instantie was de aanleg van een brug onderdeel van de eerste fase van uitvoering. Vanwege de ontstane commotie is besloten tot een scopewijziging en wordt het hele bedrag geïnvesteerd in de strandzone. Hiervoor bestaat een breed draagvlak.

Voor de volgende fases van uitvoering is nog geen budget beschikbaar gesteld. De verdeling van regionale en provinciale cofinanciering vindt inmiddels plaats via zogenoemde landschapstafels. Het Noordelijk Plassengebied valt onder de Landschapstafel Duin, Horst en Weide. In een uitvoeringsprogramma worden de beschikbare middelen verdeeld over projecten. Voor de volgende fases van de uitvoering van het Landschapsplan Noord Aa wordt gepoogd om cofinanciering via de Landschapstafel te verkrijgen. Het budget voor regionaal groen kan hiervoor mogelijk deels worden ingezet. Daarnaast zet de gemeente het beschikbare beheerbudget zoveel mogelijk in om de gewenste kwaliteitsimpuls te realiseren.

Foto: gemeente Zoetermeer

Foto: Edwin van Els

Bijlage 1: onderbouwing gebruik rondje Noord Aa

Om en rond de plas

Deze bijlage probeert een cijfermatige indruk te geven van het wandel- en fietsgebruik, op basis van beschikbare statistische gegevens. (Bronnen: NBTC-NIPO, CBS en Omnibus enquêtes Zoetermeer). Het levert niet meer en niet minder dan een indicatie over het mogelijke gebruik van het rondje door de wijk of een nieuw aan te leggen brug.

Ruim 90% van de inwoners van Zoetermeer wil gebruik maken van de groene omgeving in en rond Zoetermeer. Dit blijkt uit de omnibusenquêtes die regelmatig worden gehouden door de gemeente. Circa 60% van de Zoetermeesters bezoekt hiervoor het Noordelijk Plassengebied één of meerdere keren per jaar. Een groot deel van dit bezoek heeft te maken met de aanwezigheid van het strand. Vanuit Noordhove en de Leyens is dit bijna 100%. Belangrijke activiteiten zijn hierbij wandelen (80%) en fietsen (53%) en sporten zoals hardlopen (15%).

De gemeente Zoetermeer wil meer inwoners laten genieten van het groen rond de stad. Dit wil de gemeente bereiken door betere promotie van de gebieden en activiteiten, het aantrekkelijker maken van het routenetwerk en waar nodig het opheffen van ontbrekende schakels.

De route-gebonden recreatie om en rond de plas valt uit een in drie hoofdcatego-

rieën: wandelen, fietsen en sportieve recreatie.

Wandelen

In het wandelen is een onderscheid te maken in korte wandelingen vanuit huis en dagtochten, meestal vanaf een ander startpunt in de ruimere omgeving. Beide worden ongeveer evenveel gedaan. Daarbij hebben wandelaars een voorkeur voor een groene omgeving en de mogelijkheid om een rondje te maken (andere weg heen, dan terug).

Vanuit hun woning maken wandelaars meestal korte wandelingen, die maximaal 2 uur duren. De wandelsnelheid ligt rond de 4 km/u, wat betekent dat een rondje vanuit huis maximaal 8 kilometer is. 78% van de wandelaars loopt echter een rondje van 0-5 kilometer en 13% een rondje van 6-10 kilometer. Bij vertrek vanuit huis betekent dit dat de Zoetermeerse plas bereikbaar is over een afstand van 500 meter (voor een korter rondje) tot 1 kilometer (voor een langer rondje) vanaf huis.

Binnen een straal van 500 meter vanaf de Zoetermeerse plas wonen circa 7.800 mensen. Binnen een straal van 1 kilometer zijn dit er 18.000. 75% hiervan maakt weleens een wandeling door het groen rond de stad. Dit betekent dat er ruim vijfduizend wandelaars gebruik maken van de Zoetermeerse plas

De frequentie van wandelen verschilt per persoon (zie tabel hieronder). Het grootste aandeel van wandelingen vanuit huis komt uit de eerste drie groepen. De overige groepen maken waarschijnlijk vooral dagtochten en nauwelijks wandelingen vanuit huis. Er van uitgaande dat zij de helft van hun wandelingen om en rond de Zoetermeerse plas maken betekent dit ruim 300 wandelingen gemiddeld per dag. Naar schatting zijn dit rond de 130 wandelaars op een doordeweekse dag en rond de 750 wandelaars op een weekend dag. Dat komt neer op rond de 113.000 wandelingen per jaar. Dit is uiteraard geen exact getal, maar slechts een indicatie van het potentiële aantal wandelaars om en rond de plas.

Percentage wandelaars Frequentie

9 %	4 of meer keer per week
19 %	1 tot 3 keer per week
29 %	1 tot 3 keer per maand
20 %	6 tot 11 keer per jaar
16 %	3 tot 5 keer per jaar
5 %	1 tot 2 keer per jaar
2 %	Weet niet

Naast het rondje vanuit huis wandelen veel mensen ook in een groengebied op grotere afstand van huis. Hierbij pakken zij vaak eerst de auto om vervolgens vanaf de parkeerplaats hun wandelrondje te starten. Dit kan ook een dagtocht zijn die langer dan 2 uur duurt. Hierdoor ligt het Noordelijk plassengebied bijvoorbeeld ook binnen het bereik van de TOP Ooster-

heem bij de stadsboerderij Weidemolen. Het is lastig om hier exacte aantallen wandelaars voor de benoemen. Een grove schatting is dat 44.000 inwoners van Zoetermeer minstens een keer per jaar een wandeling in het groen in de omgeving maakt. Wandelaars hebben een voorkeur hebben voor een groene omgeving, maar het aanbod in de regio is veel groter. Ook is het aannemelijk dat bezoekers uit de regio het Noordelijk Plassengebied bezoeken.

Fietsen

Voor fietsers geldt dat zij grotere afstanden afleggen dan wandelaars, omdat de snelheid groter is. Gemiddeld ligt de snelheid op 16 km/u. Dat betekent dat een fietser vanuit huis circa 32 kilometer kan afleggen in 2 uur fietsen. Door de toename van elektrische fietsen neemt de actieradius echter toe. Bij een gemiddelde snelheid van 25 km/u is de actieradius al 50 kilometer. In beide gevallen is een tochtje naar het Groene Hart of de Kust goed haalbaar.

Vanuit De Leyens en vanuit Centrum en Palenstein (en verder) vormen de Broekweg en de Leidse Wallenwetering belangrijke uitvalsroutes. De verbinding via het Lange Land zal hierin geen grote rol spelen. Vanuit Oosterheem, via Noordhove, richting de Meerpolder en verder, is de verbinding Lange Land – Broekweg nog een ontbrekende schakel. Het fietsnetwerk mist deze oost-westverbinding om een compleet, aantrekkelijk en voldoende

Foto: gemeente Zoetermeer

35

Foto: gemeente Zoetermeer

Foto: gemeente Zoetermeer

Foto: R. Langeweg

fijnmazig fietsnetwerk aan te bieden. De verbinding via Oostkade en noordzijde van de plas en de verbinding via het Kan-goeroepad liggen hiervoor te ver uit elkaar. Om die reden is de verbinding tussen het Lange Land en de Broekweg sinds 1998 in het fietsbeleid van de gemeente opgenomen als ontbrekende schakel.

Sportieve recreatie

Belangrijkste groepen sportieve recreanten zijn hardlopers en wielrenners. Wielrenners gebruiken voornamelijk het buitengebied. Een nieuwe brug over de plas zal voor hen een extra mogelijkheid zijn, maar is geen ontbrekende schakel in hun routenetwerk.

Hardlopers zijn te onderscheiden in georganiseerd en ongeorganiseerd. De Roadrunners hebben hun clubhuis op het Lange Land. De aanleg van de brug maakt het voor hen mogelijk een (halfverhard) rondje van 5 kilometer te lopen door het groen, zonder een weg te hoeven kruisen. Geijkte afstanden voor hardlopers zijn (onder andere) 5, 10 en 15 kilometer. De club bestaat 28 jaar en telt nu 430 leden. Er zijn ochtendgroepen en avondgroepen. De ochtendgroepen bestaan gemiddeld uit 30 deelnemers, de avondgroepen uit 150 tot 200 deelnemers. Iedere dag van de week rennen er in groepsverband 30 tot 200 personen. Ervan uitgaand de zij de helft van hun activiteiten om en rond de plas houden, komt dat grofweg neer op 60 hardlopers per dag om en rond de plas (circa 21.000 hardlopers per jaar).

De ongeorganiseerde hardlopers vertrekken meestal vanuit huis. Voor deze doelgroep geldt eenzelfde conclusie als voor de wandelaars die vanuit huis vertrekken. Er zijn niet veel gegevens beschikbaar over het aantal hardlopers vanuit huis en de frequentie van hardlopen. Een voorzichtige inschatting komt neer op 17.000 individuele, informele rondjes rond de plas per jaar. Dat komt neer op een kleine vijftig informele rondjes rond de plas per dag.

Op en in de plas

De plas zelf biedt ook veel mogelijkheden voor recreatief gebruik. We brengen de effecten van een mogelijke brug in beeld voor de diverse watergebruikers

Zeilen

In de wijk de Leyens bevinden zich circa 250 woningen die toegang hebben tot het water van de Broekwegwetering. De inschatting is dat hier 30-60 zeilboten zijn gelegen. Gemiddeld genomen maakt een eigenaar van een zeilboot aan open water 7 keer per jaar een vaartocht, dus gemiddeld is dat ongeveer 1 boot per dag. De lengte van het vaarseizoen, het weer (droog en voldoende wind) en tijd die nodig is voor een vaartochtje (optuigen, varen, opruimen) hebben zijn belangrijke factoren voor het beperkte aantal tochten per jaar en concentratie op een aantal dagen. Vanuit de wijk wordt per jaar, naar schatting, tussen 420 en 840 keer per jaar de Broekwegwetering ter hoogte van de eventuele brug gepasseerd (heen en

weer). Wanneer we alle potentiële gebruikers (250) als potentiële zeilers nemen ligt het aantal potentiële vaarbewegingen op 3.500 per jaar. Dat komt neer op potentieel 10 boten per dag in het seizoen.

De meeste ervaren zeilers hebben een boot met een vaste kiel die alleen met behulp van een kraan en een trailer van de plas af kunnen en daarom veelal met staande mast gedurende het seizoen ligplaats nemen in de wijk, aan de eigen achtertuin of in een gemeentehaventje. Deze zeilers kunnen na de aanleg van een brug zich niet meer op zeil of spierkracht naar de Zoetermeerse Plas begeven en hebben dus een hulpmotor en, indien de brug niet doorvaarbaar wordt, een maststrijkinstallatie nodig.

De jongere zeilers hebben meestal een boot met een ophaalbaar zwaard. Zo'n boot kan niet in het water blijven liggen en wordt dus in tuin of schuur gestald gedurende het gehele jaar, meestal zonder mast. Deze boten kunnen niet voorzien worden van een motor en zijn vaak niet stabiel genoeg om op spierkracht te worden voortbewogen. Het strijken (neerhalen) van een mast voor een brug is meestal vanuit de boot niet mogelijk. Daartoe moet de boot eerst op de wal worden gelegd.

Een beweegbaar deel van een brug is slechts zeer ten dele een oplossing. Veel zeilers, zowel vanuit de wijk als vanaf de plas, zullen namelijk alleen met de groot-

ste moeite een smalle doorvaart kunnen passeren, als de brug voorzien wordt met een beweegbaar deel. De eventuele doorvaartopening is zoals de brug in de plas geprojecteerd is in de richting van de heersende wind en zal het onmogelijk maken zeilend te passeren.

Het enige alternatief dat de huidige eigenaren van zeilboten hebben om te blijven zeilen op de plas is een ligplaats te huren in de haven van de Watersportvereniging.

De aanleg van een brug betekent voor de watersportvereniging dat het water van de Broekwegwetering onbereikbaar wordt voor zeilboten. Dit wordt vooral gebruikt als oefenlocatie voor beginnende zeilers. Daarnaast kan de brug, afhankelijk van de exacte ligging en het gebruik door vissers, de invaart in de westelijke haveningang van de Watersportvereniging bemoeilijken.

Pocahontas maakt vooral gebruik van zogenaamde Lelievletten. Het strijken van de mast en de technische oefening van het passeren van een brug past in hun training. Een brug met een doorvaarhoogte van minimaal 1.40 meter is voor hen geen belemmering.

Surfen

De meer ervaren surfers vertrekken over het algemeen vanaf de Aziëweg, ten oosten van Happy Moose. Voor hen betekent de aanleg van de brug kleine beperking van het bruikbare oppervlakte aan water,

Foto: gemeente Zoetermeer

Foto: gemeente Zoetermeer

doordat het water van de Broekwegwetering niet meer toegankelijk is.

De surfschool maakt gebruik van de Broekwegwetering voor de beginnende surfers. Uitgaande van de gedachte positie van de brug, blijft dit mogelijk. Onervaren surfers kunnen niet per ongeluk op de plas terecht komen. Voor het gebruik van de plas kan gebruik gemaakt worden van de boothelling op de kop van het Lange Land.

Roeien en varen

In de variant met brug zit een deel met doorvaarhoogte van minimaal 1.40 meter. Dit betekent dat sloepen, roeiboten en kano's ongehinderd kunnen passeren. Ook de Drakenboot kan uit de voeten met een doorvaarhoogte van 1.40 meter.

Zwemmen

In de wijk kan gezwommen worden in het water van de Broekwegwetering. Een eventuele brug heeft hierop geen invloed. In de plas kan alleen worden gezwommen bij het strand, in het ondiepe gedeelte. Zwemmen in de diepe plas is niet wenselijk en comfortabel, omdat het water hier (te) koud is.

Duiken

Nabij Happy Moose is een duikgebied gemarkeerd. De duikers begeven zich in de diepe plas. De aanleg van een brug heeft hier geen invloed op.

Zoals gezegd is er nog niet ontworpen

aan een brug. Hieronder staat een eerste impressie ervan om op basis van een beeld een vergelijking tussen rondje wijk en rondje plas mogelijk te maken.

Contact:

Gemeente Zoetermeer

Postbus 15

2700 AA Zoetermeer

tel: 14079

e-mail: antwoord@zoetermeer.nl

website: www.zoetermeer.nl/noordaa

Aan de teksten en afbeelden is veel zorg besteed. Toch kan het zo zijn dat informatie onvolledig of niet helemaal correct is weergegeven. Aan de informatie in deze notitie kunnen geen rechten worden ontleend.

Het landschapsplan Noord Aa is tot stand gekomen in samenwerking met overleggroep Noord Aa.

April 2016

